

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp:

Ontwikkelingen windenergie.

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Naar aanleiding van diverse moties en toezeggingen wordt u deze brief gestuurd.

**Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder
aangenomen moties en gedane toezeggingen:**

- Coalitieakkoord 2018 - 2022, Nieuwe Energie voor Rotterdam (18bb5321)
- Raadsakkoord Energietransitie (19bb13342)
- Rotterdams Klimaatakkoord (19bb21954)
- Rotterdams Duurzaamheidskompas (20bb18189)
- Startnota Versnelling Windenergie 2019 (19bb20298)
- De leidraad windenergie 2021 (20bb18854)

Inleiding:

Een klimaatneutraal en duurzaam Rotterdam; dat is waar we aan werken. Een groene en gezonde stad met schone lucht, waarin het ook voor onze kinderen en kleinkinderen prettig wonen is. Om dit te realiseren werken we aan de energietransitie: de strategie om Rotterdam onafhankelijk te maken van fossiele brandstoffen. Daarbij hoort ook de opgave om schone energie op te wekken middels onder andere windenergie. Zo veel mogelijk op zee en waar dit kan ook op land. Over de opwek van wind op land heeft Rotterdam afspraken gemaakt in het Stadsregio convenant en in het Havenconvenant.

De komst van windturbines leidt vaak tot veel vragen bij omwonenden. Wij kunnen dat goed begrijpen. De komst van windmolens heeft immers effect op de omgeving. Omwonenden vragen zich terecht af wat de effecten van de windturbines zijn op flora en fauna, of ze overlast krijgen van slagschaduw of dat er sprake gaat zijn van geluidsoverlast.

Het is belangrijk dat omwonenden daarom tijdig en volledig worden geïnformeerd. Over de plannen van een windproject, over hoe zij zich kunnen uitspreken over die plannen en over de wijze waarop de participatie is georganiseerd. Zodat zij actief betrokken blijven bij de diverse stappen die bij windprojecten worden doorlopen. Alle informatie over windprojecten stelt de gemeente beschikbaar op www.duurzaam010.nl. Daarnaast kunnen omwonenden zich inschrijven voor nieuwsbrieven van windprojecten, stuurt de gemeente op belangrijke momenten een informatiebrief aan de omwonenden en worden informatiebijeenkomsten georganiseerd.

In de afgelopen maanden is in uw raad veelvuldig gesproken over windenergie. Hierbij heeft uw raad meerdere moties aangenomen. Daarnaast heeft wethouder Bonte met betrekking tot dit onderwerp een aantal toezeggingen gedaan, waaronder om per windproject een actuele planning met u te delen. Met deze brief gaan we per windproject in op deze zaken.

Windpark Rozenburg

Bij de bespreking van de Concept Regionale Energiestrategie Rotterdam Den Haag in de gemeenteraadsvergadering van 10 september 2020 is de door raadsleden R.C.G. Segers – Hoogendoorn (CDA), T.J. Vonk (ChristenUnie – SGP), S. Leewis (GroenLinks) en I. van Wifferen (D66) ingediende motie *'Windmolendeal en daarmee basta'* (20bb11079) aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht bij huidige en toekomstige ontwikkelingen de landtong Rozenburg te ontzien zodat het huidige voorstel het eindpunt is van ontwikkelingen op de landtong en wordt het college verzocht de inpassing van de extra turbines (tijdelijk en structureel) zo min mogelijk inbreuk te laten maken op het groene karakter van de landtong.

In januari 2021 heeft uw raad een afdoeningsvoorstel ontvangen waarin is aangegeven dat het de inzet van het college is om het groene karakter van de Landtong te behouden, met inpassing van de reeds eerder afgesproken walstroomvoorziening en windmolens (20bb11713). Per brief van 21 december jl. hebben wij u geïnformeerd over de hoofdlijnen van de afspraken set die we met het Havenbedrijf zijn overeengekomen om het ontwikkelrecht van het Havenbedrijf Rotterdam op de Landtong te compenseren en het groene karakter van de Landtong Rozenburg te kunnen behouden (21bb16379). In het eerste kwartaal van dit jaar zal deze afspraken set aan u ter vaststelling worden aangeboden.

Op de landtong heeft in 2021 de sloop plaatsgevonden van 10 van de 12 windturbines. Hiermee is de benodigde ruimte ontstaan om de 9 veel efficiëntere exemplaren met een tiphoogte van 193 meter en een gezamenlijk opgesteld vermogen van 34,2 MW te bouwen. Dat is meer dan een verdubbeling van het opgesteld vermogen ten opzichte van het oude windpark. Samen met de twee turbines (sinds 2015 in exploitatie) die zijn blijven staan, levert dit windpark na realisatie van de repowering in medio 2022 bij elkaar 40,2 MW op.

Het aantal huishoudens dat door dit windpark van groene stroom wordt voorzien komt met de repowering op zo'n 26.000 huishoudens.

In het verlengde van deze windmolens is op de Landtong een uitbreiding voorzien. Binnen de randvoorwaarden van de motie 'Windmolendeal en daarmee basta' is in 2021 een aanbesteding uitgevoerd voor maximaal twee windmolens. Eén partij, Pondera in samenwerking met Rebel groep en Enercon, heeft op de aanbesteding ingeschreven en daarmee de aanbesteding gewonnen. Pondera heeft een voorstel gepresenteerd voor de realisatie van één windmolen met een tiphoogte van 235 meter. De windmolen heeft een opgesteld vermogen van 8 MW, waarmee ongeveer 5.200 huishoudens kunnen worden voorzien van groene stroom. Bewoners van Rozenburg en Maassluis zijn per nieuwsbrief in november 2021 geïnformeerd over de uitkomsten van de aanbesteding. In deze nieuwsbrief is ook aangegeven dat de gemeente met Pondera heeft gesproken over de locatie van de windmolen. De beoogde locatie in het plan van Pondera (in het midden van het aangepaste zoekgebied) heeft niet de voorkeur van de gemeente. Daarom zijn twee alternatieve locaties (zover mogelijk naar de reeds bestaande windmolens in het westen en zo ver mogelijk naar het zuiden) onderzocht.

Wethouder Bonte heeft recent gesproken met de gebiedscommissie Rozenburg en met stichting Leve de Landtong. In deze gesprekken zijn zorgen geuit over de effecten van de windmolen op de flora en fauna op de landtong, mogelijke geluidshinder en de slagschaduw. Over deze en andere onderwerpen is wethouder Bonte, samen met Pondera, op maandagavond 31 januari in gesprek gegaan met bewoners tijdens een online informatiebijeenkomst. Pondera heeft hun plan voor de ontwikkeling van één turbine toegelicht. Hierover zijn veel vragen gesteld waarvan een groot deel tijdens de avond is beantwoord. Van alle vragen die zijn beantwoord tijdens de bijeenkomst en van alle overige vragen die zijn gesteld in de chat en nog niet zijn beantwoord, wordt een Q&A opgesteld.

De planning is dat het windpark in 2024 in exploitatie wordt genomen. Dit is een jaar later dan verwacht in 2020. Deze vertraging is het gevolg van de noodzakelijke separate aanbesteding omdat de uitbreiding geen onderdeel kon uitmaken van de repowering van reeds bestaande windturbines.

Wij stellen voor de motie 'windmolendeal en daarmee basta' (20bb11079) en de toezegging gedaan in de vergadering van de gemeenteraad van 27 mei 2021 dat er niet meer dan 2 extra windmolens geplaatst zullen worden op de Landtong in Rozenburg (21bb7241) als afgedaan te beschouwen.

Windpark Beneluxplein

In de gemeenteraadvergadering van 11 november 2021 bij de bespreking van de begroting 2022 is de motie 'Wie weet kan het ook anders' (21bb14166), ingediend door R.G.C. Segers-Hoogendoorn (CDA), D.P.A. Tak (PvdA), P.J.H.D. Verkoelen (50PLUS) en T. Cicek (SP), aangenomen.

Deze motie verzoekt het college in beeld te brengen wat de maximale opbrengst in megawatt is van het overkappingsplan (A4) met zonnepanelen; dit te vergelijken met het verschil in opbrengst tussen grote en kleine windmolens; en hierover te rapporteren aan de raad en gebiedscommissies Pernis en Hoogvliet.

In de gemeenteraadsvergadering van 2 december 2021 zijn drie moties aangenomen. De motie 'Pernis en Hoogvliet dragen de lasten? Dan ook de lusten!' (21bb15331), ingediend door G.F.E. Koster (Leefbaar Rotterdam), R.G.C. Segers – Hoogendoorn (CDA) en PP.J.H.D. Verkoelen (50PLUS). In deze motie wordt het college verzocht een alternatief scenario voor het 'fonds' uit te werken waarbij verenigingen uit Hoogvliet en Pernis meeprofiteren van de stroomopbrengst van het windpark Beneluxplein.

De motie 'Bewoners voldoende mee laten profiteren' (21bb15332), ingediend door D.P.A. Tak (PvdA), R.G.C. Segers – Hoogendoorn (CDA), S. Leewis (GroenLinks) en D.A. van Groningen (VVD). In deze motie wordt het college verzocht bij de tender ook kwalitatieve aspecten, zoals een hogere bijdrage per MWh aan financiële participatie voor bewoners, mee te wegen bij de gunning en de bewoners van Hoogvliet en Pernis vroegtijdig te betrekken bij de invulling van de financiële participatie.

En de motie 'Participatie als grondslag voor de energietransitie' (21bb15333), ingediend door R.G.C. Segers – Hoogendoorn (CDA), D.A. van Groningen (VVD), D.P.A. Tak (PvdA), I. van Wifferen (D66) en T.J. Vonk (Christenunie-SGP). In deze motie wordt het college verzocht de participatie met gebiedscommissie, omwonenden en belanghebbenden verder vorm te geven, de volgende stap in dit proces het bespreken van de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek met gebiedscommissie, omwonenden en belanghebbenden te laten zijn, op basis van deze gesprekken een definitief besluit te nemen over de uitgangspunten van de tender (waaronder de hoeveelheid en maat van windturbines op het Beneluxplein) en de resultaten hiervan te bespreken met de raad.

In november hebben drie digitale bewonersbijeenkomsten plaatsgevonden over de ontwikkeling van het windproject Beneluxplein. Bewoners hebben tijdens deze digitale bewonersbijeenkomst zorgen geuit en vragen gesteld. Op 2 december jl. heeft uw raad hierover ook gesproken met wethouder Bonte. Mede naar aanleiding van dit debat heeft wethouder Bonte met de gebiedscommissies van Hoogvliet en Pernis en met de gemeente Albrandswaard teruggekeken op deze bewonersbijeenkomsten. Ook heeft een gesprek met bewoners plaatsgevonden.

Mede op basis van deze gesprekken zijn de volgende stappen gezet:

- Wethouder Bonte heeft bijgevoegde ruimtelijk onderzoek en de marktanalyse met betrekking tot twee en drie windturbines bij het Beneluxplein, voor zover openbaar, gedeeld met de gebiedscommissies;
- In aanloop naar de bewonersbijeenkomsten van maart 2022 zijn de omwonenden geïnformeerd over de onderbouwing van de keuze voor van twee hogere in plaats van drie lagere windturbines;
- Naar aanleiding van de zorgen die bewoners tijdens de bewonersbijeenkomsten in november hebben geuit, is een voorstel uitgewerkt

met maatregelen die in de tender kunnen worden opgenomen. Het voorstel voor de tendervoorwaarden wordt besproken met de gebiedscommissies Pernis en Hoogvliet en met de klankbordgroep vanuit Albrandswaard en vervolgens in de bewonersbijeenkomsten met de omwonenden.

Begin maart wordt het gesprek met bewoners tijdens fysieke bewonersbijeenkomsten voortgezet in bijzijn van wethouder Bonte. Tijdens deze bijeenkomst zal met de bewoners gesproken worden over de concept tendervoorwaarden. In de tendervoorwaarden zijn ook kwalitatieve aspecten meegenomen en een voorstel over het gebiedsfonds opgenomen, waardoor een deel van de opbrengst van het windpark kan worden gedeeld met de directe omgeving, waaronder de mogelijkheid tot aanwending ten behoeve van het lokale verenigingsleven. De uitkomsten van de bewonersbijeenkomsten bepaalt de definitieve voorwaarden voor het windproject, waarbij wordt ingezet op minimaal 50% lokaal eigendom.

Naar verwachting wordt dit windpark eind 2024 in exploitatie genomen. Dit is een jaar later dan werd verwacht in 2020 als gevolg van de complexiteit die meerdere grondeigenaren met zich meebrengt.

Omwonenden hebben aangeven dat de huidige activiteiten in de omgeving, zoals de industrie en de (snel)wegen, al voor veel overlast zorgen. Zij geven aan dat de komst van windturbines naar verwachting voor meer overlast zal zorgen. Zowel de gebiedscommissie Pernis als uw raad hebben daarom gevraagd of de schone energie ook op een andere manier kan worden opgewekt. Wethouder Bonte heeft op 23 december jl. de gebiedscommissie Pernis hierover geïnformeerd.

Studenten van de Hogeschool van Rotterdam hebben in 2008 onderzocht om de A4, aan de zuidzijde van de Beneluxtunnel, te overkappen met zonnepanelen. Op basis van dit onderzoek hebben we een scan uitgevoerd naar de potentie en haalbaarheid van een overkapping met zonnepanelen over de A4 aan de zuidzijde van de Beneluxtunnel. De overkapping zou een theoretische potentie hebben van 23,7 MWp (megawattpiek). De kosten voor de aanleg en onderhoud zijn echter dusdanig hoog, dat de verwachte terugverdientijd tussen de 78 en 350 jaar ligt. Dit is bijna 4 tot 18 keer zo lang als de gangbare economische levensduur van zonnepanelen (20 jaar). Daarmee is de overkapping van de A4, ook voor de eigenaar Rijkswaterstaat, geen reële optie.

Met bovenstaande beantwoording wordt voorgesteld de moties 'Wie weet kan het ook anders' (21bb14166), 'Pernis en Hoogvliet dragen de lasten dan ook de lusten' (21bb15331), 'Bewoners voldoende mee laten profiteren' (21bb15332) en 'Participatie als grondslag voor de energietransitie' (21bb15333) en de toezegging om (voor zover openbaar te delen) het ruimtelijk onderzoek en de marktanalyse m.b.t. windturbines Beneluxplein aan de raad en betrokken gebiedscommissies te sturen (21bb15714) als afgedaan te beschouwen.

Windpark Tweede Maasvlakte – 110 MW (Havenconvenant)

In februari 2020 heeft Rijkswaterstaat de gunning van het toekomstige windpark Tweede Maasvlakte bekend gemaakt. Dit betekent dat het plan om een windpark te bouwen van 110 MW op de zeewering van de Tweede Maasvlakte gerealiseerd kan worden. In totaal gaat het om 22 winturbines, waarvan 12 op het extensieve strand en 10 op de harde zeewering. Dit windpark zal zo'n 71.000 huishoudens kunnen voorzien van groene stroom. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat neemt alle groene stroom van het windpark af voor de eigen bedrijfsvoering. De bouw start half februari 2022 en zal het hele jaar gepaard gaan met grootschalige werkzaamheden, het extensieve strand is in die periode niet toegankelijk voor recreanten. Naar verwachting wordt dit windpark vanaf 2023 in exploitatie genomen.

Start bouw half februari 2022. Naar verwachting wordt dit windpark in 2023 in exploitatie genomen.

Windpark Uitbreiding Nieuwe Waterweg - 6,4 MW (Stadsregio convenant)

In het verlengde van het windpark Nieuwe Waterweg ligt de VRM-zoeklocatie 'Uitbreiding Nieuwe Waterweg'. Initiatiefnemer Eneco/FMT is op dit moment met verschillende grondeigenaren in gesprek, waarbij een plan wordt verkend van twee tot vier windturbines. In het zoekgebied wordt ingezet op een opbrengst van ten minste 6,4 MW gezamenlijk opgesteld vermogen waarmee ca. 4.100 huishoudens kunnen worden voorzien van duurzaam opgewekte stroom. Beoogd is dat de participatie met de omgeving in het voorjaar van 2022 wordt gecontinueerd.

Naar verwachting zal dit windpark eind 2024 in exploitatie worden genomen. Dit is een jaar later dan werd verwacht in 2020, omdat de planfase meer tijd dan vooraf werd verwacht vraagt.

Windpark Charloisse Poort – 3 tot 4 MW (Stadsregio convenant)

Ook dit is een VRM-zoeklocatie. Het bevindt zich tussen de Groene Kruisweg, de A15 en bedrijventerrein de Charloisse Poort. De provincie had in eerste instantie voor deze locatie twee windmolens voorzien. Al snel is door onderzoek duidelijk geworden dat op deze locatie maximaal ruimte is voor de ontwikkeling van één windmolen. De windmolen zal naar verwachting een opgesteld vermogen hebben van 3 tot 4 MW, wat goed is om ca. 2.000 huishoudens te voorzien van groene stroom. Op dit moment wordt door de gemeente nader verkend of hier vanuit de markt interesse voor is. Als vervolg hierop zal ook de omgeving geïnformeerd worden en zal middels participatie de nadere voorwaarden voor dit project verder vorm krijgen.

Naar verwachting wordt dit windpark eind 2024 in exploitatie genomen. Dit is een jaar later dan in 2020 werd verwacht. De oorzaak hiervan is dat er sprake was van een particulier initiatief in samenwerking met een ontwikkelaar. Dit initiatief is niet geslaagd waarna de gemeente een marktverkenning is gestart.

Windturbines op het terrein van Innocent – 6 tot 10 MW

Dit windproject bevindt zich in het havengebied. De locatie voor deze ontwikkeling is op de kop van de Beer bij het bedrijf Fresh Trading Manufacturing BV (FTM). FTM is voornemens aldaar een nieuwe fabriek op te richten. Deze fabriek willen zij CO₂ neutraal laten draaien. Om dit te bewerkstelligen wil FTM naast de op te richten fabriek twee windmolens op het terrein ontwikkelen. De twee windmolens krijgen een totaal opgesteld vermogen van 6 tot 10 MW, wat goed zou zijn om voor minimaal 3.900 huishoudens groene stroom te leveren. De ontwikkeling van de windmolens ligt bij energieleverancier en ontwikkelaar Engie.

Eind november 2021 heeft Engie een aanvraag voor de omgevingsvergunning, incl. verzoek tot wijziging van het bestemmingsplan ingediend. De informatie en communicatie richting omgeving en andere belanghebbenden start in het eerste kwartaal van 2022. De huidige planning is om in de zomer van 2022 een besluit te hebben genomen op de vergunningsaanvraag.

Naar verwachting wordt dit windproject in het derde kwartaal van 2024 in exploitatie genomen.

Tot slot

De hierboven genoemde windprojecten zijn onderdeel van het Havenconvenant en Stadsregioconvenant. Bij de totstandkoming van de RES 2.0 wordt naar nieuwe locaties gekeken. Bij het vaststellen van de uitgangspunten voor nieuwe zoeklocaties van windturbines in het proces van de RES 2.0 zal niet alleen vermogen, maar ook o.a. de bouwhoogtes worden opgenomen.

De Conceptversie van de RES 2.0 zal naar verwachting eind 2022/ begin 2023 gepubliceerd worden en kan gebruikt worden voor consultatie in de gemeente. De definitieve RES 2.0 zal uiterlijk 1 juli 2023 ter vaststelling aan uw raad worden voorgelegd.

Hiermee stellen wij voor de toezegging gedaan op 4 november 2021 om voortaan in de uitgangspunten voor zoeklocaties van windturbines in het proces van de Regionale Energiestrategie (RES) niet alleen vermogen, maar ook bouwhoogtes op te nemen (21bb13831) en de toezegging gedaan op 22 december 2021 om een update te sturen van planning te realiseren windmolens betreffende Havenconvenant en Stadsregioconvenant en nadere toelichting te geven op stappen die worden genomen in informatievoorziening (21bb16607) als afgedaan te beschouwen.

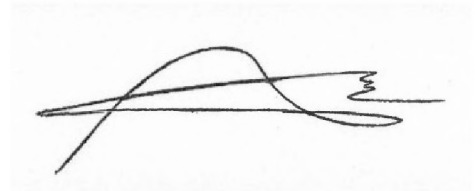
Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, rounded 'V' shape followed by a smaller 'J' and 'M'.

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A handwritten signature in black ink, featuring a long, horizontal line with a large, sweeping arch above it and a small, stylized 'A' at the end.

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

Bijlage 1_Ruimtelijke inpassing windenergie Beneluxplein

Bijlage 2_Toelichting financiële uitgangspunten 145m tiphoogte - Beneluxplein